

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای

حقوق عمومی

(مخصوص آزمون کارشناسی ارشد حقوق عمومی)

شامل دروس:

حقوق اساسی

حقوق اداری

حقوق بین الملل عمومی

متون حقوقی

متون فقه

به کوشش:

دپارتمان تخصصی حقوق عمومی

سرشناسه: دپارتمان تخصصی حقوق عمومی

شناسه افزودن: ابوالقاسم شم آبادی

عنوان: مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای کارشناسی ارشد حقوق عمومی (شامل: حقوق اساسی - حقوق اداری - حقوق بین‌الملل عمومی - متون حقوقی - متون فقه)

مشخصه نشر: تهران / انتشارت عدلیه / .....

مشخصات ظاهری: ۴۱۴ صفحه

موضوع: حقوق اساسی - حقوق اداری - حقوق بین‌الملل عمومی - متون حقوقی - متون فقه

موضوع: آزمون کارشناسی ارشد حقوق عمومی - آزمون کارشناسی ارشد سال ..... - آزمون کارشناسی ارشد سال .....

شناسه افزودن: منشور - سازمان ملل - کنوانسیون حقوق تعهدات - پیش‌نویس طرح مسئولیت بین‌المللی کشورها کنوانسیون حقوق دریاهای - کنوانسیون حقوق دیپلماتیک - اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری

شناسه افزودن: شهید اول - شهیدثانی - تحریرالروضه - لمعه دمشقیه - روضه البهیة - قضا - شهادت - متاجر - رهن دین - اجاره - طلاق - نکاح - شفعه - وصیت - ارث - حدود - قصاص - دیات

شناسه افزودن: دکتر محمد حسین زارعی - دکتر علی اکبر گرجی ازندریانی - دکتر مهدی هداوند

شناسه افزودن: دکتر محمد جواد رضایی زاده - دکتر منوچهر طباطبائی موتمنی

شناسه افزودن: دکتر عباسعلی عمید زنجانی - دکتر ابوالفضل قاضی شریعت پناهی - دکتر سید محمد هاشمی

شناسه افزودن: قانون اساسی - دولت - ملت - هیات دولت - رهبری - کابینه - جمهوریت - دموکراسی - حقوق بشر رژیم‌های سیاسی - نظام ریاستی - نظام پارلمانی - نظام‌های انتخاباتی - حاکمیت - حکومت

شناسه افزودن: سازمانهای اداری - قانون مدیریت خدمات کشوری - نظارت قضایی - تخلفات اداری - مسئولیت دولت - شوراهای محلی - قانون شوراها - آیین‌نامه استخدام پیمانی - مجموعه مقررات گزینش - دیوان عدالت اداری

عنوان: مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای کارشناسی ارشد حقوق عمومی

به کوشش: دپارتمان تخصصی حقوق عمومی

ناظر: ابوالقاسم شم آبادی

مشخصه نشر: تهران، انتشارت عدلیه، .....

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

بهاء: .....

تلفن:

۰۲۱۶۶۹۲۱۰۰۲

۰۲۱۶۶۵۸۱۷۴۸

Email: nashreadliye@gmail.com

http://www.adlpub.com

کانال تخصصی کارشناسی ارشد حقوق

@arshad_law

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مختصر مطالب

۳ ..... سخنی با داوطلبان

۷ ..... بخش اول: سوالات چهار گزینه‌ای حقوق اداری

۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲

۱۱ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۱

۱۵ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۰

۲۱ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۹

۲۴ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۸

۲۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۷

۳۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶

۳۷ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵

۴۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴

۴۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۳

۵۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۲

۵۴ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۱

۵۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۰

۶۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی سال ۱۳۹۱

۶۷ ..... آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی سال ۱۳۹۰

۷۱ ..... سایر سوالات کارشناسی ارشد (سوالات قدیمی‌تر)

۶۲ ... بخش اول از (سوالات شبیه سازی شده، تالیفی، آزمونی و استخراجی)

۷۷ .... بخش دوم از (سوالات شبیه سازی شده، تالیفی، آزمونی و استخراجی)

۸۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی سال ۱۳۹۱

۸۵ ..... آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی سال ۱۳۹۰

۸۹ ..... بخش دوم: سوالات چهار گزینه‌ای حقوق اساسی

۹۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲

۹۳ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۱

۹۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۰

۹۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۹

۱۰۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۸

۱۰۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۷

۱۱۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶

۱۱۷ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵

۱۲۱ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴

۱۲۵ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۳

- ۱۲۹ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۲
- ۱۳۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۱
- ۱۳۵ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۰
- ۱۳۹ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۸۹
- ۱۳۵ ..... سوالات تالیفی و شبیه سازی شده:

بخش سوم: سوالات چهار گزینه‌ای حقوق بین الملل عمومی ۱۵۷

- ۱۵۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲
- ۱۶۴ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۱
- ۱۷۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۰
- ۱۷۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۹
- ۱۸۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۸
- ۱۸۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۷
- ۱۹۴ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶
- ۲۰۱ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵
- ۲۰۹ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴
- ۲۱۵ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۳
- ۲۲۱ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۲
- ۲۲۶ ..... تست‌های تالیفی از کتاب حقوق بین‌الملل دکتر ضیایی بیگدلی:

بخش چهارم: سوالات چهار گزینه‌ای متون حقوقی ۲۷۱

- ۲۷۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۰
- ۲۷۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۱
- ۲۸۳ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۲
- ۲۸۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۳
- ۲۹۳ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴
- ۳۰۳ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵
- ۳۱۳ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶
- ۳۲۹ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۷

بخش پنجم: سوالات چهار گزینه‌ای متون فقه ۳۴۷

- ۳۴۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲
- ۳۵۲ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۱
- ۳۵۶ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۰
- ۳۶۰ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۹
- ۳۶۴ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۸
- ۳۶۸ ..... آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۷

۳۷۱.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶
۳۷۴.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵
۳۷۷.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۴
۳۸۰.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۳
۳۸۲.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۲
۳۸۴.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۱
۳۸۷.....	آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۰
۳۸۳.....	سوالات شبیه سازی شده:
۳۹۰.....	امر به معروف و نهی از منکر:
۳۹۲.....	جهاد:
۳۹۶.....	ولایت:
۴۰۲.....	غصب:
۴۰۴.....	حق شفعه:
۴۰۶.....	وقف:
۴۱۱.....	حدود:
۴۱۳.....	قصاص:

سخنی با خوانندگان کتاب

یکی از مهم‌ترین سوالاتی که برای یک داوطلب کارشناسی ارشد حقوق عمومی، ممکن است طرح شود؛ این است که طراحان آزمون کارشناسی ارشد حقوق عمومی در سال‌های پیش چه سوالاتی را از دروس تخصصی (مانند اساسی، اداری، متون فقه و...) در آزمون طرح کرده‌اند؟ و در آزمون از کدام قسمت‌ها سوالات بیشتری طرح می‌شود و تبعاً کدام بخش‌ها باید بیشتر مطالعه شود؟ در کنار سوالاتی که در آزمون کارشناسی ارشد مطرح شده آیا منبعی وجود دارد که افزون بر دسترسی به سوالات آزمون، احتیاجات تستی یک داوطلب را رفع کند؟ و نهایتاً اینکه چه کتابی برای تثبیت مطالب مطالعه شده، خوانده شود که هم تخصصی باشد؛ هم به روز باشد و هم اینکه کاربردی باشد؟ در پاسخ باید گفت کتابی نیاز هست که هم جامع و مانع باشد و هم کاربردی. با ذکر این مهم، این نیاز ضروری داوطلبان با مطالعه این کتاب یعنی مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای حقوق عمومی رفع خواهد شد.

با ذکر این مقدمه کتاب مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای حقوق عمومی در ۵ بخش تدوین شده است؛

۱. حقوق اساسی؛
۲. حقوق اداری؛
۳. حقوق بین الملل عمومی؛
۴. متون حقوقی؛
۵. متون فقه.

به غیر از بخش متون حقوقی، در هر یک از بخش‌ها سوالات تالیفی و یا شبیه سازی شده نیز وجود دارد.

ما در این مجموعه سعی کرده‌ایم با طرح بهترین تست‌ها از بخش‌های ذکر شده به داوطلب کارشناسی ارشد کمک فراوان کنیم؛ و نتیجه نهایی این همیاری مسلماً، رضایت داوطلب خواهد بود و به نظر می‌رسد داوطلب با مطالعه این کتاب خود، کتاب فوق و تبعاً مجموعه ما را قضاوت خواهد کرد؛ از این رو فقط به این نکته اکتفا می‌کنیم که این کتاب چه مزیت‌هایی دارد:

- سطح تخصصی بالا؛
  - طراحی سوال از بخش‌های سؤال خیز؛
  - شباهت نزدیک ساختار سؤال به سوالات آزمون و درعین حال ارائه یک نکته جدید در قالب تست؛
  - طرح پاسخ‌های تشریحی و مستند؛
  - اشاره به جدیدترین قوانین و مقررات؛
  - تاکید کامل بر منابع رفرنس اعم از کتب، مقالات و جزوات؛
  - طراحی سوال از قوانین و مقررات خاص که ممکن است در آزمون کارشناسی ارشد کمک شایانی به داوطلب داشته باشد.
  - کامل و به روز بودن کتاب به این معنا که عموماً سوالات آزمون‌های ۱۳ سال اخیر در این کتاب آمده است.
- باری؛ داوطلبان عزیز لازم است قبل از شروع به مطالعه این کتاب در جریان یک نکته قرار بگیرند. هدف اصلی ما از تألیف این کتاب یک نکته بیشتر نیست: **تسلط داوطلب بر سوالات آزمون پیش رو.**

با مطالعه این کتاب داوطلب در حقیقت چندین و چند کتاب را به صورت هدفدار مطالعه نموده، با این اطمینان که نکته‌ای از نکات مهم کتب رفرنس در پاسخ‌های تشریحی به سوالات آزمون و یا سوالات تالیفی از قلم نیافتاده باشد. بنابراین داوطلب به جای آنکه چندین کتاب را یک‌بار بخواند به این نکته خواهد رسید که یک کتاب خوب آزمون را چندین بار مطالعه کند و در نتیجه رتبه قابل قبولی در آزمون کارشناسی ارشد کسب کند. در این صورت زحمات‌ها نتیجه خواهد داد و ما هم خوشحال از اینکه توانسته‌ایم رضایت نسبی داوطلب را کسب کنیم و اصولاً بهتر از رضا و خشنودی دل مردم چه چیزی در این دوره مهم‌تر است! امری که انجام خدمت صادقانه را حداقل در مجموعه عدلیه ضروری می‌کند.

در پایان: هرچند در تألیف این کتاب عالی‌ترین حد دقت به کار گرفته شده که کتاب به‌عنوان رفرنس اصلی در مطالعه داوطلبان حقوق عمومی قرار گیرد یک خواسته هم داریم مبنی بر اینکه اگر احیاناً اشتباهی و یا لغزشی در ارائه صحیح مطالب صورت گرفته (کما اینکه بدون نقص تنها ایزد باری تعالی است) در هنگام مطالعه علامت زده و به اطلاع نویسندگان از طریق آی دی تلگرام و یا ایمیل زیر^۱ برسانید. مسلماً کمک شما است که کتاب را غنی‌تر و پخته‌تر می‌کند؛ و این نکته نیز در یاد خواننده محترم باشد که این کتاب چاپ اول خود را می‌گذراند.

دپارتمان تخصصی حقوق عمومی

بخش اول

حقوق اداری

توجه:

برخی سنوات فراوانی دارد و برخی سنوات ندارد؛ برای دسترسی به کلیه فراوانی‌ها بایستی کتاب مجموعه قوانین کاربردی کارشناسی ارشد حقوق عمومی را تهیه نمایید که در یکی از بخش‌های آن فراوانی‌ها کار شده است.

آزمون کارشناسی ارشد سراسری سال ۱۴۰۲**فراوانی‌ها:**

از تعداد ۱۵ سوال حقوق اداری در آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲، فراوانی به شرح ذیل بوده است:

- **تعداد سوالات از کلیات و مبانی:** ۶ سوال؛ (وجه تفکیک حقوق عمومی از حقوق خصوصی - اصل استمرار یا تداوم خدمات عمومی - منفعت عمومی - قواعد ترجیحی قراردادهای اداری - ماهیت حقوقی و کارکرد موسسه دولتی - مسئولیت مدنی دولت بر اساس نظریه خطا یا تقصیر).
- ***تعداد سوالات از قانون دیوان عدالت اداری:** ۱ سوال (البته این سوال به طور مشترک با حقوق اساسی طرح شده است؛ لذا در جمع بندی جزو همان ۱۵ سوال محسوب شود!)
- **تعداد سوالات از قانون شوراها:** ۳ سوال
- **تعداد سوالات از قانون مدیریت خدمات کشوری:** ۲ سوال
- **تعداد سوالات از قانون گزینش:** ۱ سوال
- **تعداد سوالات از قانون رسیدگی به تخلفات اداری:** ۱ سوال
- **تعداد سوالات از قانون فهرست نهادهای عمومی غیر دولتی:** ۱ سوال
- **تعداد سوالات از قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها:** ۱ سوال

تکنیک‌ها: برای مطالعه بایستی قانون شوراها و قانون مدیریت خدمات کشوری و نهایتاً مباحث مبانی و کلیات را هدف گذاری کرده و در اولویت قرار دهید؛ ضمن اینکه مواد مهم این قوانین را چندین دور مطالعه کنید؛ رتبه برتر داوطلبی خواهد بود که بر این قوانین مهم مسلط گردد!

۱. به موجب کدام قرارداد، دولت اداره یا بهره برداری انحصاری از یک امر عمومی را برای مدت مشخصی به شخص یا اشخاص معینی واگذار می‌کند؟

- (۱) امتیاز (۲) عاملیت
(۳) پیمانکاری دولتی (۴) قرضه عمومی

گزینه ۱ صحیح است. امتیاز قراردادی است که بر اساس آن دولت اداره یا بهره برداری انحصاری از یک امر عمومی را برای مدت مشخصی به شخص یا اشخاص معینی واگذار می‌کند.

۲. طبق قانون مدیریت خدمات کشوری، علاوه بر حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر، کدام فوق‌العاده در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود؟

- (۱) بدی آب و هوا (۲) بهره وری
(۳) ویژه (۴) اضافه کار

گزینه ۳ صحیح است. مطابق ماده ۱۰۶ ق.م.خ.ک، در زمان بازنشستگی، حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر و فوق‌العاده بند ۱۰ ماده ۶۸ ق.م.خ.ک {فوق‌العاده ویژه} در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود. البته متن ماده ۱۰۶ سال ۹۷ اصلاح شده است. در ذیل ماده ۱۰۶ قبل و بعد از اصلاح در اینجا آورده می‌شود:

قبل از اصلاح: مبنای محاسبه کسور بازنشستگی و برای محاسبه حقوق بازنشستگی کارمندان مشمول این قانون حقوق ثابت به اضافه فوق‌العاده‌های مستمر و فوق‌العاده بند ۱۰ ماده ۶۸ این قانون می‌باشد.

بعد از اصلاح: ماده ۱۰۶- (اصلاحی ۱۳۹۷) مبنای محاسبه کسور بازنشستگی کارمندان مشمول این قانون، حقوق ثابت به علاوه فوق‌العاده‌های مستمر و تفاوت تطبیق با رعایت سقف مقرر در ماده (۷۶) می‌باشد. (مهم+ سوال آزمونی بوده است)

مفهوم فوق‌العاده ویژه: طبق بند ۱۰ ماده ۶۸ ق.م.خ.ک فوق‌العاده ویژه در موارد خاص با توجه به عواملی از قبیل بازارکار داخلی و بین‌المللی، ریسک پذیری، تأثیر اقتصادی فعالیت‌ها در درآمد ملی، انجام فعالیت و وظایف تخصصی و ستادی و تحقیقاتی و حساسیت کار با پیشنهاد سازمان و تصویب هیأت وزیران امتیاز ویژه‌ای برای حداکثر (۲۵٪) از مشاغل، در برخی از دستگاه‌های اجرایی تا (۵۰٪) سقف امتیاز حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مستمر در نظر گرفته خواهد شد.

و

و

و....

سایر سوالات چهارگزینه‌ای

(سوالات شبیه سازی شده، تالیفی، آزمونی و استخراجی)

بخش اول

۱. اعمال اصل حاکمیت قانون بر اداره ..... ممکن گردید.

- (۱) با اصلاحات اداری انجام شده توسط امیر کبیر (۲) با تصویب قانون اساسی مشروطه
(۳) با ایجاد عدلیه و محاکم کیفری (۴) با تصویب اولین قانون استخدامی
- گزینه ۲ صحیح می‌باشد. دو اصلی که کشورهای اروپایی را به سمت نظام های دموکراتیک برد؛ رعایت حقوق آزادی‌ها و حاکمیت قانون از طریق تصویب قوانین اساسی (مشروطه گرایی^۱ یا دستور گرایی هم گفته می‌شود) می‌باشد. این جریان در زمان مشروطه مطرح شد و با تصویب قانون اساسی مشروطه (و متمم قانون اساسی) ممکن گردید.

۲. اعمال نظارت سیاسی بر اداره اصولاً کدام یک از نتایج زیر را به دنبال دارد؟

- (۱) اصلاح عمل اداری از جانب مقام سیاسی (۲) ارجاع تخلفات احتمالی به مراجع اداری و قضایی و توبیخ مقام اداری
(۳) رأی عدم اعتماد و عزل وزیر ذیربط (۴) ابطال عمل اداری
- گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نظارت سیاسی به امور کلی و مدیریتی کشور گفته می‌شود که در برابر امور اداری، معنای گسترده‌تری دارد. نتیجه این نظارت از طریق اموری مانند رأی عدم اعتماد و عزل وزیر است.

۳. قیومت در حقوق اداری به چه منظور است؟

- (۱) به منظور نظارت قدرت مرکزی بر واحدها و سازمان‌های وابسته به قدرت مرکزی است.
(۲) به منظور نظارت قدرت مرکزی برای اعمال واحدهای غیر متمرکز محلی و برای حمایت از منافع عمومی است.
(۳) به منظور حمایت از حقوق سازمان‌های مرکزی از سازمان‌های خودی است.
(۴) مشابه قیومت در حقوق خصوصی و حمایت از محجوران است.

پاسخ صحیح گزینه ۲ می‌باشد. نظارتی که از طرف قوه مرکزی نسبت به واحدهای غیر متمرکز اعمال می‌گردد، در اصطلاح «قیومت اداری» نامیده می‌شود. قیومت در حقوق اداری با قیومت در حقوق خصوصی تفاوت دارد. در حقوق خصوصی، قیومت به منظور حفظ منافع شخص محجور برقرار شده است در حالی که قیومت اداری برای حفظ مصالح ملی است و نظارت دولت مرکزی، تنها برای جلوگیری از تجاوز قوای محلی بر مصالح ملی و تأمین اجرای قوانین است.

۴. مطابق قواعد حاکم در حقوق اداری:

- (۱) شروع به تخلف مجازاتی را در پی نخواهد داشت.
(۲) در دادرسی‌های اداری اصول دادرسی منصفانه، قابل اعمال نیست.
(۳) دادگاه‌های اداری در تشخیص جرم صلاحیت قانونی دارند.
(۴) صلاحیت دادگاه‌های اداری در تشخیص تخلف اداری، اختیاری است.

پاسخ صحیح گزینه ۱ می‌باشد. زیرا در هیچ یک از قوانین مربوطه اشاره‌ای در خصوص شروع به تخلف و تعیین مجازات برای آن نشده است. در بیان علت رد سایر گزینه‌ها لازم به ذکر است که اصول دادرسی عادلانه و یا منصفانه در قوانین داخلی و بین‌المللی اطلاق عام دارد و شامل همه دادرسی‌ها از جمله دادرسی‌های اداری می‌شود. همچنین دادگاه‌های اداری صرفاً در تشخیص تخلف صلاحیت قانونی دارند، نه تشخیص جرم.

بر همین اساس رسیدگی به اعمال کارمندانی که دارای دو جنبه تخلف و جرم می‌باشد، به موجب ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری به ترتیب در صلاحیت دادگاه‌های اداری و دادگاه‌های عمومی جزایی است و در نهایت اینکه صلاحیت دادگاه‌های اداری نه تنها اختیاری نیست بلکه بر اساس قوانین مربوطه، مکلف به رسیدگی و صدور حکم مقتضی می‌باشند.

و

و

و

.....و

^۱ - مشروطه گرایی یعنی همان دستورگرایی و قانون اساسی گرایی. در برابر یک اصطلاحی وجود دارد با عنوان مشروطه خواه و مشروطه خواهی. این اصطلاح اخیر با مشروطه گرایی متفاوت است. مشروطه خواهی یک جریان تاریخی در کشور بوده که نتیجه اش تصویب قانون اساسی است. همین نکته ظریف؛ یکی از سوالات آزمونی بوده است.

(سوالات شبیه سازی شده، تالیفی، آزمونی و استخراجی)

بخش دوم

۱. کدام یک از نهادهای ذیل از شمول قانون برگزاری مناقصات مستثنی هستند؟

الف- سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران   ب- نیروهای مسلح   ج- صدا و سیما   د- شورای نگهبان

پاسخ تشریحی: مطابق بند ب ماده ۱ قانون برگزاری مناقصات: قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (در مواردی که آن بنیادها و نهادها از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند)، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی و همچنین دستگاهها و واحدهائی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از این که قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند نظیر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابعه آنها موظفند در برگزاری مناقصه مقررات این قانون را رعایت کنند. مطابق تبصره ماده ۱ این قانون، نیروهای مسلح، تابع مقررات و ضوابط خاص خود بوده و از شمول این قانون مستثنی هستند.

گزینه ب صحیح است.

۲. مطابق قانون برگزاری مناقصات کمیسیون مناقصه از چه اعضای تشکیل می‌شود؟

الف- رئیس دستگاه مناقصه گزار یا نماینده وی و مسئول فنی دستگاه   ب- ذیحساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه گزار حسب مورد
ج- ناظر مناقصه به انتخاب وزارتخانه مربوط   د- گزینه الف و ب

پاسخ تشریحی: کمیسیون مناقصه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

*رئیس دستگاه مناقصه گزار یا نماینده وی.

*ذیحساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه گزار حسب مورد.

*مسئول فنی دستگاه.

گزینه د صحیح است.

و

و

و

....و

بخش دوم حقوق اساسی

سوالات حقوق اساسی کارشناسی ارشد سال ۱۴۰۲

فراوانی سوالات آزمون کارشناسی ارشد حقوق عمومی سال ۱۴۰۲ (حقوق اساسی)	
تعداد کل سوالات: ۱۵ تعداد سوالات مرتبط با قوانین و مقررات: ۸	
قانون اساسی	سوال ۵ اصول: ۴۴ و ۷۵ و ۸۵ و ۱۶۴ و ۱۳۹
قانون آیین نامه داخلی مجلس	سوال ۱ ماده ۴۰
قانون انتخابات مجلس	سوال ۱ ماده ۸
قانون دیوان عدالت اداری	سوال ۱ بند ۱ ماده ۱۲
سوالات از قوانین سایر کشورها	سوال ۱
نظریات، مبانی و کلیات	سوال ۶

***

۱- مبتنی بر کدام نظریه در خصوص حقوق عمومی، قواعد حقوق عمومی بیشتر متشکل از قواعد آمره است و عامل اجبار در آن، نقش اول را ایفا می‌کند؟

(۱) شکلی (۲) موضوعی (۳) اندامی (۴) پویایی
گزینه ۱ صحیح است. در خصوص قواعد و مقررات حقوق عمومی نظریه شکلی و ماهوی وجود دارد که بر اساس نظریه شکلی، صورت و شکل و چارچوبه‌ی قواعد حقوق عمومی، از قواعد آمره و اجباری تشکیل شده است و بر این اساس دلیل قواعد آمره اجبار شهروندان به رعایت قوانین و مقررات می‌باشد. از نظر ماهوی نیز قواعد حقوق عمومی مبتنی بر حقوق و آزادی‌های فردی و تنظیم روابط دولت می‌باشد.
گوشزد: منبع اصلی طرح این سوال، کتاب بایسته‌های دکتر قاضی شریعت پناهی بوده است.

۲- به ترتیب «کنفرانس دیپلماتیک»، ناظر بر کدام ساخت دولت و کدام رکن آن است؟

(۱) فدراسیون - قوه مجریه (۲) کنفدراسیون - پارلمان
(۳) اتفاق دولت‌ها، قوه مجریه (۴) اتحاد دولت‌ها - قوه متحده
گزینه ۲ صحیح است. کنفدراسیون مبتنی بر همکاری کشورهای مستقل از طریق معاهده‌ای با خصلت بین‌المللی است که از طریق کنفرانس دیپلماتیک کشورها صورت می‌گیرد و بر این اساس میزانی از حاکمیت خود را به یک سازمان مشترک مرکزی می‌سپارند. در کنفدراسیون قوه مقننه یا پارلمانی پیش‌بینی می‌شود که می‌تواند در چهارچوب معاهده‌نامه کنفدراسیون، قواعد و قوانین مربوط به سراسر قلمرو کنفدراسیون را وضع کند.

و
و
و
و
.....و

سوالات تالیفی و شبیه سازی شده

۱. حقوق عمومی.....

- الف- شاخه‌ای است برای تمهید مقدمات لازم برای اساسی سازی حقوق
 ب- کوششی است برای تمهید مقدمات لازم برای حقوقی سازی قدرت
 ج- کوششی است برای تمهید مقدمات لازم برای سیاسی سازی حکومت
 د- شاخه‌ای است برای تمهید مقدمات لازم برای سیاسی سازی قدرت

پاسخ تشریحی: حقوق عمومی شاخه ای از حقوق است که اختصاصاً به روابط بین دولت و شهروندان می‌پردازد و نظریه حقوق عمومی کوششی است برای تمهید مقدمات لازم برای حقوقی سازی قدرت. به بیان دیگر اگر حقوق عمومی را قانون مربوط به عمل حکمرانی بدانیم، می‌تواند آن را به‌عنوان مجموعه‌ای از مقررات- احکام- قواعد- اصول- عرف‌ها- روبه‌ها و رسم‌هایی تعریف کرد که عمل حکمرانی را مقید، حفظ و تنظیم می‌کند.
 *گزینه ب صحیح است.

و

و

و

و.....

66921002

بخش سوم

حقوق بین الملل عمومی

**آزمون کارشناسی ارشد
حقوق بین‌الملل عمومی سال ۱۴۰۲**

فرآوانی سوالات حقوق بین‌الملل عمومی در آزمون ۱۴۰۲ کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل

تعداد سوال	موضوعاتی که در آزمون ۱۴۰۲ سوال طرح شده است.	سرفصل‌ها
۴ سوال	☉ کنوانسیون سال ۱۹۷۸ وین، در مورد جانشینی دولت‌ها در معاهدات آیا شامل معاهدات سازمان‌های بین‌المللی نیز می‌شود. ☉ تفاسیر اصیل معاهده بین‌المللی ☉ مهلت اعتراض دیگر طرفهای متعاقد، در فرض صدور اطلاعیه بطلان یا اختتام یا تعلیق اجرای معاهده از سوی یک طرف متعاقد ☉ اصلاح و تفسیر معاهدات بین‌المللی از طریق رویه بعدی	حقوق معاهدات
۱ سوال	☉ اعمال صلاحیت قضائی به جرم ارتكابی کشتی خارجی در حال عبور از دریای سرزمینی	حقوق دریاها
۱ سوال	☉ صلاحیت دیوان‌های بین‌المللی	حل و فصل اختلافات بین‌المللی
۲ سوال	☉ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی ☉ مصادیق جنایت نسل‌کشی	حقوق بشر
۲ سوال	☉ ممنوعیت آمرانه از نظر دیوان بین‌المللی دادگستری ☉ قرار موقت صادره از جانب دیوان بین‌المللی دادگستری	قضایای بین‌المللی و دیوان
۴ سوال	☉ معیار انتساب رفتار بازیگران غیردولتی به دولت، از منظر طرح پیش‌نویس مسئولیت بین‌المللی دولت مورخ سال ۲۰۰۱ ☉ حضور نیروهای نظامی ایران در سوریه، در خصوص داعش، کدام مورد از علل رافع مسئولیت بین‌المللی است. ☉ شرایط دفاع مشروع ☉ پیامدهای حقوقی عمل متخلفانه بین‌المللی دولت‌ها	مسئولیت بین‌المللی
۱ سوال	☉ سازمان‌هایی که نسبت به حفظ ثبات پولی، تامین مالی و سیاستگذاری تجاری اقدام می‌کنند؛ به ترتیب کدام‌اند.	حقوق بین‌الملل اقتصادی
۳ سوال	☉ مصونیت قضائی در کنوانسیون سال ۲۰۰۴ ملل متحد در مورد مصونیت‌های قضائی دولت‌ها و اموال آنان، عمل تجاری دولت‌ها ☉ شرایط مصادره قانونی در حقوق بین‌الملل ☉ کنوانسیون روابط کنسولی سال ۱۹۶۳	حقوق دیپلماتیک و مصونیت قضائی دولت‌ها
۲ سوال	☉ سلسله مراتب در منابع و قواعد حقوق بین‌الملل ☉ موافقتنامه‌هایی که بدون نیاز به تصویب مجلس شورای اسلامی، به امضای رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه ایران می‌رسد	کلیات حقوق بین‌الملل

(۱) سوال کارشناسی ارشد حقوق سال ۱۴۰۲: کدام یک، از شرایط مصادره قانونی در حقوق بین الملل است.

- (۱) با تصویب قانون و برای منافع ملی و با پرداخت غرامت کافی باشد. (۲) با تصمیم قضائی و برای نظم عمومی و با پرداخت غرامت کافی باشد.
 (۳) با تصمیم قانون و برای نظم عمومی و با پرداخت غرامت کامل باشد. (۴) با تصمیم قضائی و برای منافع ملی و با پرداخت غرامت کامل باشد.

گزینه ۱ صحیح است. در مصادره قانونی، شرایط ذیل باید رعایت شود:

- مصادره با تصویب قانونگذار و بر اساس قانون باشد؛
- مصادره باید برای منافع ملی و یا مبتنی بر هدف عمومی باشد.
- با پرداخت غرامت کافی باشد؛ (به بیان دیگر پرداخت غرامت باید، فوری، کافی و موثر باشد).

(۲) سوال کارشناسی ارشد حقوق سال ۱۴۰۲: دولت ایران، کدام یک از اسناد بین المللی زیر را بدون شرط پذیرفته است؟

- (۱) کنوانسیون حمایت از حقوق اشخاص دارای محکومیت (۲) میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی
 (۳) کنوانسیون راجع به وضعیت پناهندگان (۴) کنوانسیون حقوق کودک

گزینه ۲ صحیح است. ایران میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی و میثاق حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را (که به آنها میثاقین گفته شده و مصوب ۱۹۶۶ بوده) بدون اعمال شرط پذیرفته است اما بر دو مورد دیگر شرط گذاشته است.

و

و

و

....و

تست‌های تالیفی از کتاب حقوق بین‌الملل دکتر ضیایی بیگدلی

منبع: حقوق بین‌الملل عمومی، ضیایی بیگدلی، محمدرضا، حقوق بین‌الملل عمومی، تهران، انتشارات گنج دانش، چاپ ۵۲، سال ۹۴

۱. به دلیل ابهامات واقع در اصطلاح تابعان حقوق بین‌الملل امروزه از چه اصطلاح‌هایی استفاده می‌شوند؟

الف- اعضای جامعه بین‌المللی

ب- اشخاص حقوقی بین‌المللی

ج- نهادهای سیاسی بین‌المللی

د- گزینه الف و ب

پاسخ تشریحی: به دلیل ابهاماتی که در کلمه تابعان حقوق بین‌الملل وجود دارد؛ به جای آن از اصطلاح اعضای جامعه بین‌المللی یا اشخاص حقوقی بین‌المللی استفاده شده است.

دلیل استفاده از اصطلاح‌های جایگزین است که کلمه تابعان هم فاعل و واضح قواعد حقوق و هم دریافت کننده آن قواعد است. بنابراین استفاده از کلمه تابع ایجاد این ابهام می‌کند که نمی‌دانیم با استفاده از آن اصطلاح واضح مدنظر است یا دریافت کنند.

نکته: کشورهای فعال - کشورهایی که هم وضع‌کننده و یا واضح قواعد حقوقی هستند و هم دریافت کننده قواعد حقوقی هستند: کشورها در درجه اول و سازمان‌های بین‌المللی دولتی در درجه دوم

نکته کشورهای منفعل - کشورهایی که دریافت کننده حقوق بین‌الملل هستند: اشخاص حقیقی - شرکت‌های خصوصی خارجی مانند شرکت‌های فراملی یا چندملیتی - سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی - نهضت‌های آزادی‌بخش (همان منبع، ص ۳)
گزینه د صحیح است.

و

و

و

و.....

بخش چهارم
متون حقوقی

آزمون کارشناسی ارشد حقوق (سال ۱۳۹۷)

Passage ۶:

Just as states seek to maximize national security and yet often disagree on what means should be employed to do so, the pursuit of maritime security is both ubiquitous and ambiguous. During the Cold War, the terms “naval power,” or “naval diplomacy,” or the more nuanced, “seapower,” were common parlance. In the contemporary era, however, naval forces are just one element – albeit an essential or even dominant one – for ensuring security in the maritime domain. Any definition of maritime security, however, must at least include all four elements of national power that constitute “DIME” – diplomacy, intelligence or information, military, and economic means. Beyond the marine or oceans aspects of “DIME,” maritime security may involve environmental or cultural interests. Furthermore, there is difficulty in separating maritime safety from maritime security, and the two sets of activities, which developed independently, have become intertwined. The division between oceans law and oceans policy or maritime law and maritime policy is similarly blurred.

درست همانطور که دولت‌ها به دنبال به حداکثر رساندن امنیت ملی هستند و در عین حال اغلب مخالف هستند که باید این کار را انجام دهند، پیگیری امنیت دریایی همواره همه جا و مبهم است. در طول جنگ سرد، اصطلاح “نیروی دریایی” و یا “دیپلماسی دریایی”، یا بیشتر “نیروی دریایی”، اصطلاح رایج بود. با این حال، در دوره معاصر، نیروهای دریایی تنها یک عنصر هستند - حتی یک ضرورت یا حتی غالب آن - برای اطمینان از امنیت در حوزه دریایی. با این حال، هر گونه تعریف امنیت دریایی باید شامل چهار عنصر قدرت ملی باشد که “DIME” را شامل می‌شود - دیپلماسی، هوش و اطلاعات، (قدرت) نظامی. فراتر از جنبه های دریایی یا اقیانوس “DIME” امنیت دریایی ممکن است منافع محیطی یا فرهنگی را شامل شود. علاوه بر این، در جداسازی ایمنی از امنیت دریایی دشوار است و دو مجموعه فعالیت‌هایی که به طور مستقل توسعه یافته اند، در هم آمیخته اند. تقسیم بین قانون اقیانوس ها و سیاست های اقیانوس ها یا قوانین دریایی و سیاست دریایی نیز مشابه است.

۲۶- Which question is the passage mainly concerned with?

- ۱) How can a state maximize national security?
- ۲) When was the term naval power coined?
- ۳) What is maritime security law?
- ۴) What is naval diplomacy?

ترجمه: کدام سوال بیشتر مربوط به موضوع است؟

- ۱) دولت چگونه می‌تواند امنیت ملی را به حداکثر برساند؟
- ۲) زمانی که نیروی دریایی نیرو گرفت؟
- ۳) قانون امنیت دریایی چیست؟
- ۴) دیپلماسی دریایی چیست؟

لغات مهم استخراج شده از آزمون

national security	امنیت ملی
employed	به کار گرفته شده
maritime security	امنیت دریایی
naval diplomacy	دیپلماسی دریایی
nuanced	رایج بود
contemporary era	دوران معاصر
intelligence	هوش
military	نظامی
marine or oceans	دریاها یا اقیانوس ها
separating	جداسازی
cultural interests	علاقه فرهنگی
specified	مشخص شده
approached	نزدیک شدن (رویکرد)
conceived	تصور می شود
pursuit	پیگیری کردن
oceans law	قانون اقیانوس ها

و

و

و

و....

بخش پنجم
مستون فقہ

**آزمون کارشناسی ارشد
متون فقه / سال ۱۴۰۲**

(۱) با توجه به عبارت زیر، کدام مورد درست است؟

«لا تصح الوصیه بما لا یقبل النقل کحق الشفعه نعم لو أوصی له بالشقص و الخيار معاً لم تبعد الصحه، لأن الوصیه بالمال و الخيار تابع.»

- (۱) شفیع فقط می‌تواند سهم خود از مال مشترک را بدون حق شفعه وصیت کند.
- (۲) دارنده‌ی اختیار می‌تواند حق فسخ خود را وصیت کند، اما شفیع به هیچ عنوان نمی‌تواند.
- (۳) شفیع می‌تواند سهم خود از مال مشترک را به تنهایی یا همراه با حق شفعه وصیت کند.
- (۴) حق شفعه نمی‌تواند موضوع وصیت واقع شود، چه به تنهایی چه همراه با سهم شفیع از مال مشترک.

گزینه ۳ صحیح است.

(۲) با توجه به متن زیر فروش انگور به قصد ساختن شراب، چه حکمی دارد؟

«یحرم بیع العنب لیعمل مسکراً سواء شرطه فی العقد أم حصل الاتفاق علیه و یکره بیعه لمن یعمله من غیر أن یبعه لذلک»

- (۱) مطلقاً حرام است.
- (۲) مطلقاً مکروه است.
- (۳) حرام است، منوط به اینکه در عقد تصریح شود.
- (۴) مکروه است، منوط به اینکه در ضمن عقد شرط شود.

گزینه ۱ صحیح است.

و

و

و

و

و....

سوالات شبیه سازی شده

امر به معروف و نهی از منکر

(۱) متن زیر، بر کدام مورد دلالت دارد؟

«الامر بالمعروف والنهی عن المنکر واجبان عقلاً لأنها لطف و هو واجب علی مقتضی قواعد العدل، و لا یلزم من ذلك وجوبهما علی الله تعالی الا لزام منه خلاف الواقع ان قام به او الاخلال بحکمه تعالی ان لم تقم، لاستلزام القيام به علی الوجه الاجاء الممتنع فی التکلیف.»

(الف) قواعد عدالت، مقتضی لزوم امر به معروف و نهی از منکر بر خداست.

(ب) وجوب امر به معروف و نهی از منکر بر خدا، مستلزم اجبار و ابطال تکلیف است.

(ج) از وجوب عقلی امر به معروف و نهی از منکر، لازم می آید وجوب آن دو بر خدا.

(د) امر به معروف و نهی از منکر بر خدا نیز، به مقتضای قاعده لطف واجب است.

پاسخ تشریحی: رجوع کنید به الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة (المحشی - کلانتر)، جلد دوم، کتاب الجهاد، فی الأمر بالمعروف. ***گزینه ب صحیح است.**

(۲) کدام مورد از شرایط وجوب «امر به معروف و نهی از منکر» است؟

(الف) جهل مأمور و منهی به معروف و منکر (ب) اصرار فاعل معروف یا تارک منکر

(ج) ایمنی از ضرر نسبت به خصوص مباشر (د) علم قطعی امر و ناهی به معروف و منکر

پاسخ تشریحی: رجوع کنید به تحریرالروضه فی شرح اللمعه - بخش شرایط الوجوب - مبحث الامر بالمعروف و النهی عن المنکر. ***گزینه ج صحیح است.**

و

و

و

و....

توجه:

به غیر از کتابی که تست های آن را اکنون به پایان بردید؛ یک کتاب دیگر تستی نیز جدیداً ارائه شده است؛ با عنوان:

محشای تستی و آزمونی قانون اساسی که این کتاب مخصوص آزمون کارشناسی ارشد حقوق عمومی تألیف شده است. این کتاب شامل همه ۱۷۷ اصل قانونی اساسی با ذکر نکات مهم آن اصل، دکترین و نکات مهم آزمونی و یا نکات قوانین و مقررات فرعی مرتبط با اصل و همچنین همه نظریات تفسیری شورای نگهبان در خصوص آن اصل و نهایتاً تست های آزمون کارشناسی ارشد که بعد از سال ۱۳۸۰ تا اخیراً (جدیدترین تست ها) طرح شده، می باشد.